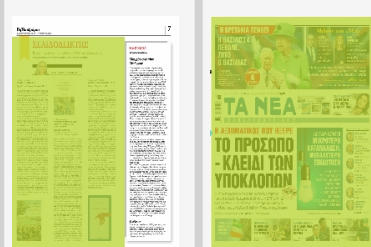

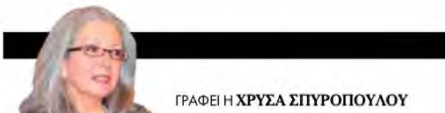
Πρώτες εντυπώσεις και σχόλια από βιβλία που απασχολούν ή προκειται να απασχολήσουν την επικαιρότη ...

Media: TA NEA ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ Page: 79 Published at: 10-09-2022
Author: Surface: 631.37 cm² Circulation: 24590
Subjects:

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ

Πρώτες εντυπώσεις και σχόλια από βιβλία που απασχολούν ή προκειται να απασχολήσουν την επικαιρότητα

ΓΡΑΦΕΙ Η ΧΡΥΣΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ορχάν Παμούκ
ΝΥΧΤΕΣ ΠΑΝΟΥΚΛΑΣ

Μτφ. Στέλλα Βρετού, Πατάκης 2022

Ηθελε να γράψει ένα μυθιστόρημα για τις πανδημίες πριν από τριάντα χρόνια. Αρχισε να γράφει το συναρπαστικό ιστορικό μυθιστόρημα *Νύχτες πανούκλας* το 2016 και το ολοκλήρωσε εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού το 2021. Και σε αυτό το έργο του, μια αλληγορία για την ανθρώπινη κατάσταση, ο Ορχάν Παμούκ αποδίδει τις ιστορίες των άλλων σαν να τις έζησε ο ίδιος: αρετί που περιλαμβάνεται στις δεξιότητες του συγγραφέα να γράφει καλά μυθιστορήματα.

Την άνοιξη του 1901, σ' ένα φανταστικό νησί, κάπου κοντά στη Ρόδο και την Κρίτη, ξεσπά η επιδημία της πανούκλας και από τις Αρχές επιβάλλεται καραντίνα. Οι κάτοικοι, μεταξύ αυτών φανατικοί θρησκευτικοί ηγέτες, αντιδρούν στα μέτρα που λαμβάνονται για την εξάλειψή της, με την τοπική διοίκηση να αποδεικνύεται κατώτερη των περιστάσεων. Οι θρησκευτικές και εθνικιστικές προκαταλήψεις οδηγούν στο χάος, ενώ πολλά περιστατικά και εκδηλώσεις, είτε αυτές προέρχονται από τον απλό κόσμο είτε από τους τοπικούς άρχοντες, παραπέμπουν στο παρόν. Κι αυτό γιατί, πέρα από τον φόβο του θανάτου και τις πολιτικές ανεπάρκειες, η αντιμετώπιση τόσο σοβαρών και ακραίων καταστάσεων ορίζεται από ένα ιδιαίτερο γνώρισμα της συμπεριφοράς του ατόμου από την τάση του να μην αποδέχεται την ύπαρξη του «κακού» ή του κινδύνου. Ο Παμούκ γνωρίζει καλά πώς να συνδέει το φανταστικό με το ιστορικό καθώς και να παρουσιάζει τις διάφορες οπτικές γωνίες που εμπλουτίζουν την αφήγηση, η οποία διακλαδίζεται ποικιλοτρόπως. Δημιουργεί πολλούς και σύνθετους κόσμους, όπως είναι και η πραγματικότητα, και κατασκευάζει αλληγορίες που πότε είναι πολιτικές πότε υπαρξιακές, χαρακτηριστικά που τον καθιστούν έναν από τους σπουδαιότερους συγγραφείς της εποχής μας.

Ουέντα Ακινάρι
ΟΥΓΚΕΤΣΟΥ ΜΟΝΟΚΑΤΑΡΙ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΣΕΑΗΝΗΣ
ΜΕΤΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ

Μτφ. από τα ιαπωνικά - εισαγωγή και σημειώσεις Στέλλης Παπαλεξανδρόπουλος, Αγρα 2022

Εννιά ιστορίες μυστηρίου, με λεπτοδουλεμένες περιγραφές που ενώνουν το φυσικό με το υπερφυσικό, το πραγματικό με το φανταστικό, έρχονται από την Ιαπωνία, κάτω από τον τίτλο *Ουγκέτσου Μονοκατάρι* του ποιητή, συγγραφέα, κλασικού φιλόλογου και θεωρητικού του τσαγιού Ουέντα Ακινάρι (1734-1809). Πρόκειται για αφηγηματικές αλληγορίες οι οποίες προβάλλουν, μέσω των κομψών διαλόγων και των εικόνων, ζητήματα θηικά, πολιτικά, θρησκευτικά και ψυχολογικά, με τις λέξεις να δημιουργούν κόσμους που διακρίνονται από λεπτότητα και ακρίβεια, ακόμα και όταν παρουσιάζονται καταστάσεις όπου συναντώνται οι πιο ακραίες μορφές βίας και υπερβολής, όταν το πραγματικό και καθημερινό ενώνεται με το φανταστικό και το παράδοξο, τους δαίμονες, τα πνεύματα και τα φαντάσματα σαν μια άλλη μορφή της ίδιας της ζωής, με τα όριά τους να συγχέονται. Οι ανθρώπινες σχέσεις διαθέτουν μυστήριο και αντιθέσεις, όπως καθέτι φυσικό: τον πόθο και την ψυχρότητα, το κάλλος της δημιουργίας και την παραμόρφωση των πραγμάτων από την εγκατάλειψη έως την τελική τους εξαφάνιση με το πέρασμα του χρόνου, τη γαλήνη και την αναταραχή ή βία, το φως και το σκοτάδι. Οι ατμοσφαιρικές ποιητικές ιστορίες απηχούν αφηγήσεις, που προέρχονται από κλασικά ιαπωνικά αλλά και κινεζικά έργα. Επένευσαν, μάλιστα, τον σκηνόθετη της αριστουργηματικής ομώνυμης ταινίας (1953) Κέντζι Μιζογκούτσι, ο οποίος στηρίχθηκε ιδιαίτερα στις ιστορίες *Το σπίτι στην ερημιά* και *Ο πόθος του ερπετού*, μια αλληγορία για την ερωτική επιθυμία της γυναίκας.

Θάνος Ζαράγκαλης
ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Εκδόσεις Τσουκάτου 2022

Οι δεκατέσσερις μικρές παράξενες ιστορίες είναι αλληγορίες που παραπέμπουν στη δύναμη της φαντασίας και της τέχνης, ενίοτε και στην ολέθρια ταύτιση του καλλιτέχνη με το έργο του, όπως συμβαίνει στην ιστορία *Ο ζωγράφος*, στην οποία ο δημιουργός αφανίζεται από την ίδια του την τέχνη.

Στον *Ιππότη*, αλλά και στον *Γάλλο αριστοκράτη*, οι ιππότες, τα γοτθικού ρυθμού κτίσματα συμβάλλουν στην παρουσίαση αφύσικων και ονειρικών καταστάσεων που δημιουργούν ατμόσφαιρα μυστηρίου και ανατροπές. Στον *Βιβλιόφιλο* ο ήρωας συγκεντρώνει περισσότερο με το να συγκεντρώνει βιβλία παρά να τα διαβάσει, καθώς η προσοχή του αποσπάται από καθέτι που συμβαίνει γύρω του. Μόνο η ιστορία *Μια ζωή σαν μυθιστόρημα* παραπέμπει στις πολιτικές ρίζες του συγγραφέα, που αξιοποιεί μια προσωπική του ανάμνηση από την παιδική του ηλικία για να αναπαραστήσει κάποια γειτονιά της γενέτειράς του, τους ήχους, τις μυρωδιές και το χρώμα της, χρησιμοποιώντας ελάχιστα μόνο λέξεις.

Σε αυτές τις σύντομες αλλά ευρηματικές ιστορίες φαίνεται να έχουν αφομοιωθεί δημιουργικά από τον συγγραφέα οι επιρροές που δέχτηκε τόσο από το έργο του Επαμεινώνδα Γονατά όσο και από τους αγγλοσάξονες αλλά και τους τούρκους συγγραφείς που μεταφράζει, οι οποίοι, άλλωστε, χρησιμοποιούν, σε πολλές περιπτώσεις, την αλληγορία, το παράδοξο και το ονειρικό στοιχείο.

